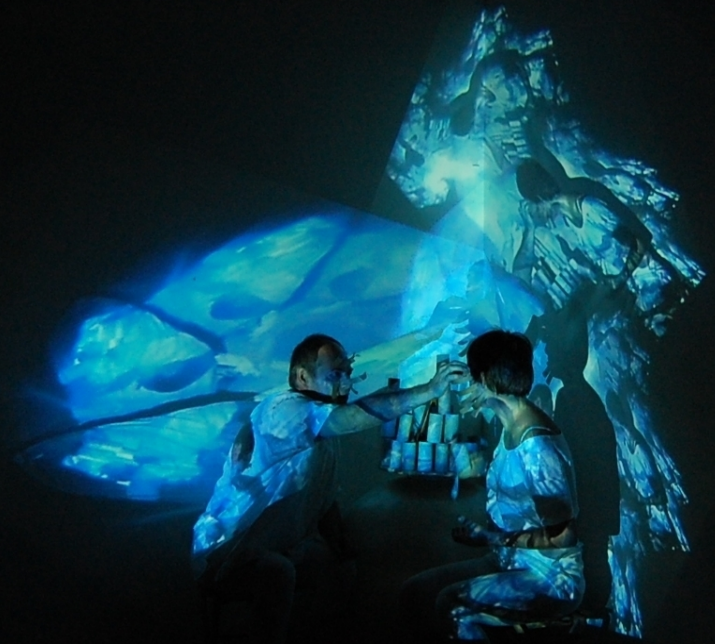

PLT / 4

2013

PLATEAU / 4

LIVE-ART'ZINE

2012.október 30-án a *Malom Estek a Malom Cafében* programsorozat 6. állomásaként **Szombathy Bálint** és **Bárdosi József** beszélgetett Szentendrén a Művészetmalomban. A beszélgetés apropója Szombathy Bálint Városjelek 1971-2012 c. aktuális kiállítása volt, ám épp a kiállításról esett kevesebb szó.

A feltett kérdések érintették Szombathy Bálint fiatalkorát, az akkori szabadkai és a jugoszláv művészeti életet, a különbségeket az ottani és a magyar viszonyok között, egy életút művészi és személyes állomásait. A kiállításon szereplő munkák is ilyen nagy ívet fogtak át és mutatták azt a következetes folyamatosságot ami a művészt munkásságában jellemzi.

Ennek a munkásságnak megkerülhetetlen szerves részei a performanszok, a performer mint olyan, olyannyira, hogy jóllehet egy kiállítás generálta a helyzetet, mégis szinte több szó esett a performanszokról mint a képekről.

Ennek a beszélgető felek közötti véleménykülönbség is oka volt, Bárdosi József ugyanis a jelen magyar helyzetet általában, azaz nemzetközi vonatkozásban is érvényesnek vélte. És való igaz, ahhoz, a magyar performansz fénykorának nevezett időszakhoz képest - melynek egyébként akkor mindketten aktív résztvevői voltak - a jelen helyzet tényleg nem szívderítő: működő fesztivál alig, komoly múlttal rendelkező rendezvények álltak le vagy legyünk optimisták csak "alszanak" és az a kevés ami történik, az szinte teljes visszhangtalanságban. Szombathy Bálint a nemzetközileg is igen aktív performer azonban cáfolta, hogy a világban is így lenne, elmondta, hogy rengeteg performansz fesztivál, rendezvény van, ezek iránt nagy az érdeklődés, fiatal művészekkel, új nevekkal lehet találkozni a műfajban, mindenfelé. Az említett érdeklődés kézzelfogható. (Csak zárójelben jegyzem meg hogy 2012-ben Uppsalában voltam egy háromnapos fesztiválon - nemcsak a közönség jött el szép számmal de a helyi újság is érdemesnek találta az eseményt arra, hogy több napon át cikkekben és képekkel is tudósítson a történetekről.) Azt is cáfolta, hogy itthon nem lennének fiatal performerek. Örülök, hogy ezt én is megerősíthettem például az egri artAlom fesztiválon évek óta tapasztaltak alapján.

"Ideje van..." jutott eszembe a beszélgetés kapcsán a bibliai idézet. De függetlenül attól, hogy hol, mikor, és minek van ideje, mindig lesz olyan aki akár magától akár pl. egy előadást látva, ráérez a performansz erejére, ráébred, hogy ez a "nyelv" benne van, ezzel "beszélni" lehet. Akkor meglátja a világ dolgait, tárgyait, jelenségei mögötti lehetséges jelentésrétegeket, kezébe vesz egy fakanalat és látja hogy az nem csak egy fakanál de számtalan más is, ráérez, hogy egy hétköznapi mozdulat mennyi másfajta jelentéssel bírhat - innen már csak egy lépés, hogy úgy érzi folyamatosan egy performanszban van. Megy a délutáni napfényben az autópályán, valahogy minden túlmutat önmagán és performanszá válik a vezetés.

2	Egy Malom Est a Malom Cafében
3	Tartalom
4	Friction 2012
12	Kérdések André Stitthez Rebecka Wigh Abrahamsson interjúja (részlet)
13	TRRRLHRTS
14	artAlom 8
17	Holló Miklós : artAlom: performance-ünnep Egerben
19	Holló Miklós : Zenés megtisztulás az artAlom Fesztiválon
21	Holló Miklós : A végső szétbomlás - artAlom Fesztivál
23	2 performansz >< 1 kiállítás - MMG 2011
24	Minden olyan ...

- csak szimpla leírás, és egy kis érzélem -

a borítón: Lévay Jenő és Joó Irma / artAlom 8.

PLT - Plateau - plató - fennsík - magasság

Nem hegy és nem alföld. Egyik sem vagy épp mindkettő - köztes állapot. A tér kitarulkozása. Színpad. Leszállás és felemelkedés. Elrugaszkodás. Pihenő. "Inneni-onnaniság"¹

Plateau live-art'zine :: Dénes Imre, +36 (06) 30 20 27 324 fax: 06 29 411 794
HU-2200 Monor, Váci M.u.34. mail: denes.imre@mail.datanet.hu
digitális plateau / letöltés : <http://www.plateau-zine.blogspot.hu>

¹ feL.L.

FRICTION 2012

2012 május 31-től június 3-ig tartott a **FRICTION/FRIKTIONER** Nemzetközi Performansz művészeti Fesztivál Uppsalában. A rangos fesztivált SU-EN a nemzetközileg is jól ismert butoh táncos, performer, fáradhatatlan szervező, tanár és kedves vendéglátó szervezi 2006 óta minden második évben, az Uppsala Művészeti Múzeummal közösen.

Ebben a pár napban Uppsala gyűjtőponttá vált, a világ különböző részeiről, országaiból meghívott művészek megmutatták hogy milyen sokszínű ez a művészeti ág, élő, eleven és hatásos. Az előadások metszéspontjában egymásra talált a performerek és az érdeklődő közönség érzékenysége.

A fesztivált még a hivatalos megnyitó előtt, a **Children of Guts** (Svédország) (SU-EN, Hans T Sternudd) *Water War* címet viselő fluxus akciója vezette fel. A város bevásárlóközpontjában, a sétáló utcán sorakozott fel egymással szemben a 12 szereplő, hatan fekete, velük szemben pedig hatan fehér ruhában.

Mindannyiuk előtt vízzel teli vödör, és különböző "vizes" kellékek, vízpisztoly, locsolókanna, tölcser, permetező stb. A vezényszavakra és rézfúvós kísérettel dúló "háború" során a fehér és fekete csapatok felváltva áztatták el egymást a legkülönbözőbb módokon, öntve, spriccelve, fújva, trikóba, cipőbe, ruhára, ruha alá locsolva a vizet.

A hivatalos megnyitó performanszt a díszvendég **André Stitt** (Észak-Írország) tartotta az uppsalai Művészeti Múzeum/Uppsala Konstmuseum épületében. (*I Love You - Fi'n Dy Garu Di - Ha!Ha!Ha!*) Egy, Jag A:lskar Dig (Szeretlek) feliratú táblát vagy sztrazparenst a magasba emelve mindenkinek kitűzött adott melyen ugyanez a mondat állt.

A végén a már említett fúvós-zenekar rázendített a Beatles híres *All You Need Is Love* című dalára.

Gustaf Broms (Svédország) előadása (*Cím nélkül #5*) alatt nem lehetett fényképezni sem videózni. (Ez egyébként a fesztivál több eseményére is jellemző volt, nagy bánatomra). A teljesen sötét előadótérben élesen megvilágított lavór víz látszik. A víztükör vetített képe a szemben lévő falon vibrál. Sokáig - annyira, hogy többen megunják és kimennek, szóval nagyon sokáig semmi nem történik. Az előadó felemel egy bőröndöt - látszik, hogy nehéz- fején tartja, így áll egy darabig. Majd hirtelen csattanás, a bőröndből föld borul ki a lavór víz mellé. A performer beleáll a földbe, lábát bokáig alaposan körbeágyazva betakarja. Nagy tollakat vesz elő, karját kitarva repülni próbál.

Johanna Tuukkanen (Finnország) a múzeum egyik szép termében egy kifutón sajátos divatbemutatót tartott (*Acts of Clothing* eredeti koncepció: Marcia Farquhar). Hosszú előadása alatt többször is átöltözött és elmondta a ruhához fűződő emlékeit, voltaképp életét. A részben stand-up comedy-re hajazó előadásnak, az elhangzott történeteknek egyaránt voltak vicces és szomorú, megindító pillanatai. A performansz végére kiürült a ruhás állvány, a kifutó pedig megtelt levetett ruhákkal.

Ko Siu Lan (Kína) *Love Me If You Can* című performansa a városi Katedrális előtt zajlott, igen hideg, szeles, esős időben. A Katedrális előtti nagy tér közepén állt, mi pedig tágas nagy körben, körülötte. Ko Siu Lan felváltva fekete szalagot illetve átlátszó celluxot adott egy-egy néző kezébe, a szalagok másik végét pedig testére kötötte. Mozgása egyre erősebben függött a már kiadott szálaktól illetve attól, hogy azokat a résztvevők mennyire tartják szorosan vagy éppen engednek-e rajta. A közreműködők között volt aki egy alkalommal, úgy meghúzta a kezében lévő szálát, hogy a performer elesett.

Gustaf Broms második performanszában (*Cím nélkül #6*) a már említett sétálóutcán sétált, fekete öltönyben mohasapkában. Fején egy fém hordágyat egyensúlyozott. Öltönyére egyik oldalon újságfecnik, másik oldalon páfrányok voltak ragasztva, egyik kezében nagyító, másikkban egy páfrány. A hordágyról elöl egy plasztik maszk hátul pedig skalpszerű bőrdarab lógott. Egy-másfél órán át sétált így, lassan, fel s alá az utcán.

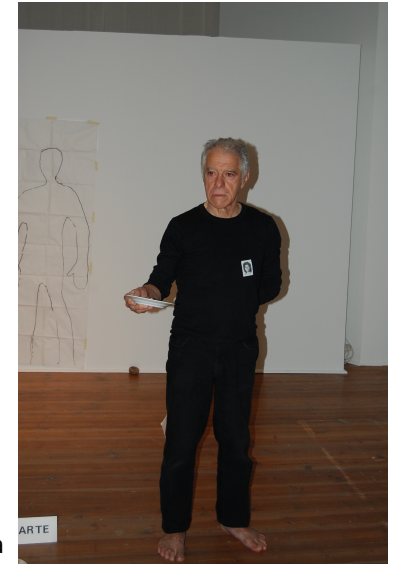
Asa Cederquist (Svédország) nagy mennyiségű, rózsaszín, tésztaszerű anyagot csinált egy edényben, majd a nyúlós, amorf tömeget egy bottal apránként átvezette, áttette egy másik, majd egy harmadik edénybe. A folyamatot segítője kamerázta és a tézta egészen közeli képét, változásait, amorf átfejtődését a nézők nyomon követhették egy monitoron.

Monika Günther és Ruedi Schill (Svájc) *Feeling Red* című minimalista performansza erős érzelmi töltettel bírt. Fekete ruhában álltak egymás mellett - a háttérben szomorú ambient zene szólt- és mindketten egy-egy piros selymet hajtogattak, gyúrtek, majd bontottak ki végül összehajtva/gyúrva a földre dobták. Minden mozdulat nagyon lassú, szinte merengő, egy fájdalmas (?) búcsúzás és visszaemlékezés érzetét keltve.

Fotó: Gunnar H Stening

Clemente Padin (Uruguay) *Final Point* című performansza az 1964 és 1985 közötti katonai diktatúra áldozatainak állított emléket. Először kijelölt a teremben egy "art zóna" nevű területet, itt történt a performansz. Gyertyát gyújtott és kikészített néhány kelléket. Egy nagyobb papírt ragasztott a falra, odaállt elé és megkért egy nézőt, hogy rajzolja őt körül. Tányért vett elő, a tányéron a diktatúra alatt eltűnt személyek fényképei voltak s körbejárva megkérte a nézőket, hogy ragasszanak fel rá, ruhájára, arcára bárhová, egy-egy fényképet. A maradék fotókat aztán ő ragasztotta fel a falon lévő papírra és a sziluettbe beleírta: La political missings. Megkért valakit, hogy vágja ki az alakot, ő pedig lefektette kivágott papíralakját a padlóra - a zónán belül. Leült mögé, egy fekete kendővel bekötötte szemét, felvett két odakészített öklömnyi követ és többször egymás után összeütötte azokat. A kövek hangja kísértetiesen szólt a csöndben. Ezután levette a kendőt szeme elől és egy zacskóból fekete tollakat szórt a fekvő alakra, majd zónát leszűkítette a rekvizitumok köré. Körbejárt, darabokat tépett a figurából és a tépéseket egyenként a nézőknek adta.

Lilibeth Cuenca Rasmussen (Dánia/Fülöp-szigetek) a városi könyvtár csarnokában mutatta be munkáját (*Amorphous Assemblage*) az alkalomra toborzott segítői segítségével. Mintha óriási fehér, vászon virágbimbók lettek volna szétszórva a csarnokban s a fehér testhezálló ruhába bújt segítők ezekbe bújtak be. A belső mozgások, helyezkedések, netán szabadulási kísérletek

furcsa formákba torzították a "bimbókat", és a nézők ezekből a változásokból próbáltak következtetni a belső történésekre, helyzetekre. Mindez a könyvtár normál nyitvatartási idejében zajlott s így a nézők is sűrűn cserélődtek.

Agnes Nedregard (Norvégia) is teljesen beburkoltan, lépett elénk (*We are you and you are us.*) Egyik keze volt csak szabadon, egy tükröt tartott benne, másik keze ruhájába zárt. Harisnyájában s így talpa alatt is üveggyöngyök. Belülről, a bezárt kezében lévő ollóval próbálta magát kiszabadítani a ruha fogságából. Amikor ez hosszas küzdelem után sikerült, felszabadult ugrándozás kezdődött és a szétszabdalt ruha rejtkeiből üveggyöngyök fa- és rézkarikák hullottak ki, gurultak szanaszét.

Shannon Cochrane (Kanada) (*Cím nélkül*) közel 40 perces előadása többszörös öltözködéssel kezdődött. Felvett egy fekete ruhát és egy arany cipellőt. Majd beáztatott még két ugyanolyan ruhát és azokat is magára vette. Ezután leült egy székre, felhajtotta a ruhákat és mindkét lábszárát arany színűre festette. Kis piros anyagok hajtogatásával és művirág-szárak segítségével csinált egy egészen élethű nagy rózsacsokrot. Az utolsó két három szálát körbevitte és megmutatta a közönségnek majd egy rúdra erősítve a falakat borító sok-sok olajfestményen minket néző ősöknek is. Majd levette a vizes ruhákat és az arany cipőt. Derekat felővezve ruháját rövidere fogta, edzőcipőt húzott , és a mesebeli hamupipóke modern sportoló nővé változott. Egy párnából tollakat öntött a földre, és a tollhalom előtt ugrókötelezve, az ugrókötéllal a a tollakat apránként maga mögé terelte.

Dénes Imre (Magyarország) "*Tej-Magok-Madár-Hang*" című performanszát adta elő. A performansz leírása korábban olvasható volt a 3.számban, részben idézem : Egy fedőt fakanállal kongatva körbejárta a galéria terét, mezítláb, a szép zengő hang monoton ütemére lépdelt. Amikor odaért a már előre odakészített kellékeihez még néhányat kongatott, legvégén három hangtalant. Hosszú botot vett fel, végére madárkalitka volt erősítve, és ezt lassan körbemutatta a közönségnek. Ezután az előzetesen felfüggesztett folyadékkal teli fekete nylonzsák alá állt és egy szöggel kilyukasztotta azt. A zsákból tej kezdett folyani, végigfolyt a fején, arcán, a testén és végül a lábai köré gyűlt. A tej folyásának megindulásakor zene csendült fel : Phil Niblock A.Y.U. című kompozíciója.

Fotó: Gunnar H Stening

A zsák alatt állva , jobb kezében a botot tartotta a madárkalitkával, ballal pedig különböző kézmozdulatokat tett. A kézmozdulatoknak meghatározott 4 fázisú koreográfiája volt: az első egy felfelé mutató "esküszöm" mozdulat, a második ugyanaz de a szív felett, a harmadik többféle , kérő, könyörgő, áldó, óvó, megadó, elutasító, hívó stb., az utolsó pedig minden esetben kinyújtott kar és öklöbe szorított kéz. Közben mindvégig szólt az AYU monoton, kitartott férfihangokból álló zenéje. Aztán elfogyott a tej és amikor megállt a csorgás, a zene is leállt. Akkor Dénes előrébb lépett és egy vödör búzát öntött a korábban használt és a földre letett fedőre és fakanálra. Ismét felvette a madaras botot ám most bekapcsolta a kalitkában lévő kismadarat. A kalitkában lévő csiripelő madárral három irányban a közönség felé intett és kiment.

Anna-Karin Brus és Thomas Bodén (Svédország) "*Az ökoszisztéma énekesei #3*" című elektroakusztikus előadásának a víz volt a főszereplője. Bemikrofonozott vagy pick-up-al felszerelt edényekbe hasonlóan megbuherált eszközök segítségével vizet csepegtettek, öntöttek, fújtak, bugyborékolattak, csapkodtak stb. A víz hangjait egy legalább 40 hangszóróból álló és kb. 4-5 méter magasságú hangfal installáció közvetítette számunkra.

Kovács István (Magyarország) *Két világ között* című performanszának ismét újabb változatát mutatta be. (lásd még Plateau-3) Az összegörnyedt testtartásból felálló performer felállításával egy embrenagyságú hártya-fóliát feszít ki, majd ezt apránként "megeszi" szájába gyúri. Egy állványra támaszkodva a levegőben futás kísérlete kezdődik, ám a túlpörgő mozgás bukással végződik. Majd a performer a mögötte lévő fóliaágyba fekszik, minden elsötétül, lángnyelvek képe vetítődik az ágy függőleges fólia falára, a performer testére, a háttérre. A tűzben égés gyötrelmének, a lángokban hánykolódásnak az ágyból való kizuhanás vet véget. Sikertelen felállási próbálkozások kezdődnek, a test mindannyiszor visszahanyatlik. Előkerül a szájban rejtőző fólia, azt lebegtetve sikerül a felállítás is. A fólia íveket húz az egyre hevesebb karmozdulatokat követve, mígnem a performer belevész a sötétbe. Hamarosan előbukkan, fején kis csónakkal, annak evezőjét mozgatva járja körül az előadó teret. Újabb kör után egy szájában égő mécsessel jön elő. Körbehordozza majd lefekszik az ágy alá, ölére fűrészpórt önt, a mécsessel meggyújtja. Ismét feltűnik az égő máglya képe, a két tűz képe egymásnak felel.

A Children of Guts (SU-EN, Hans T Sternudd) (Svédország) *Re-sets the Table (Home styling version)* című előadása idilli képpel kezdődött. Túlságosan is idilli képpel (és zenével), érezhető volt, hogy itt valami nagyon el fog borulni. Kis asztalkánál ülnek a művészek, az asztalon, virág, bor, gyümölcs, mellettük cserépben szobanövények, az egyik cserépben svéd zászló. Békésen beszélgetnek a "kellemes"

azaz negédes zenét hallgatva. Koccintanak - de szép az élet! Aztán a mozdulatok egyre szélsőségesebbek, hanyagabbak, már senki nem teszi vissza az asztalra a felvett dolgot csak elhajítja, borul minden, maguk az előadók is - székestől. Részeg csúszás-mászás kezdődik, fehér festék kerül elő és az örült kavarodásban minden fehér festékes lesz, a növények, zászló, borosüveg az asztal, a performerek is. Aztán megpróbálják visszaállítani az eredeti állapotot, s végül ugyanúgy ülnek ott mint kezdetben, csak most már fehéren a fehér romokon. Segítjük egy pohár vörösborral hoz nekik, kortyolnak belőle de lenyelni nem tudják, kifolyik szájukon, vörös csíkot húzva a festékes ruhán.

A performanszokkal és a fesztivál eseményeivel párhuzamosan az Uppsalai Művészek Házának padlásán két napon át és előre meghirdetett időpontokban **Barbro Westling** és **Peter Johansson** (Svédország) *Bergman Horror Show* című előadása zajlott. A kis faház padlására csak 10-12 néző fért fel biztonságban, így az előadásokra előre be kellett jelentkezni. Az intim hangulatú modell-színházban (mely mindössze egy asztalnyi helyet foglalt el - hasonlóan egyes vándor bábszínházakhoz) oldalról betolható kis díszletelemekkel, figurákkal valamint hangokkal, zenével idézték meg Bergman világát, úgy, hogy minden apró elem, kép, hang egy-egy Bergman filmből vett idézet volt. Varázslatos hangulatot és érzést adott, a jelenlétnek furcsa, régóta lappangó ám el nem halt érzését. A régi, már eltemetett technika megmutatta ma is meglévő erejét. (<http://www.youtube.com/watch?v=URqen8U3ga>)

A három nap alatt a performanszok sorát, előadások, beszélgetések szakították meg több alkalommal is. Először *De-Creation vs Destruction* címmel **Per Nilsson** svéd filozófus előadását hallhattuk, másnap pedig **Andre Stitt** *Home is where the Art is* című vetítéssel egybekötött előadását, 2000 és 2010 közötti művészeti tevékenységéről, életéről illetve az általa működtetett *Trace Project*-ről. Még ugyanezen a napon volt **Ko Siu Lan**, **Clemente Padin** és **Per Nilsson** nyilvános beszélgetése (Artist Talk) a művészetről, a totalitárius államban lehetséges művészi létezésekről. A fesztivál ideje alatt volt még kiállítás megnyitó (**Asa Cederqvist**) valamint koncert (**Tobias Bernstrup**).

Az utolsó nap - ezen sajnos már nem voltam ott - performansz előadói voltak még: **Elisabet Yanagisawa Avén** (Svédország), **Barthélémy Togou** (Kamerun) valamint **Chana Dubinski** (= Anne Bean, Anglia).

További információ:

<http://friktionerfriction.wordpress.com/2012-2/>

Kérdések André Stitt-hez (részlet)

Rebecka Wigh Abrahamsson

...

Nagy öröm és megtiszteltetés a Friction Nemzetközi Performansz Fesztiválnak az Ön jelenléte. Ilyen hosszú tapasztalat birtokában lát-e valamilyen tendenciát a performansz művészetben ? Melyek a ma kihívásai ?

A performance art, és általában minden művészet folyamatosan átmeneti állapotban van, néha jó, néha nem annyira jó .. most éppen talán nincs túl jó állapotban.

Különösen ha arról kérdez melyek a jelenlegi performansz tendenciák, ez egy visszatérő kérdés, éppúgy mint a "helyzete..", "jövője .." stb.

Néha a performansz népszerű .. néha nem .. Ki tudja miért ... ennek sok tényezője van, és úgy tűnik ciklikus.

Sokszor érzek, a dolgok mögött kaotikus erőket, piaci erőket, a divatot, a média figyelmét, és kevés a közös nevező.

A művészek is vétkesek ebben.

Eljött egy pont az életemben, amikor úgy tűnik, hogy láttam már mindent, és látom mindet a végtelenségig ismétlődni.

Csak alkalmanként vagyok tanúja művészi performansznak, csak alkalmanként mozdít meg bennem valamit.

Ami számít az az aktivitás.

Odafigyelni a performanszra éppen olyan, mint odafigyelni bármire / mindenre. Energiát igényel és elkötelezettséget. Szerencsére ez még mindig megvan, és ez azt is jelenti, hogy amikor részt veszek egy performansz ezen elcsúszott /megcsúszott pillanataiban, valami csodálatos dolog száll meg és gyorsítja fel a szívverésem.

Itt van, hogy érzem ez művészi performansz / performance art. Ahol egyetlen dolog biztos, a bizonytalanság. A kihívás abban áll, hogy továbbra is ébernek, igaznak és őszintének kell maradni, szüntelen odafigyelve az én-re (az egó-ra) és az önámításra.

Forrás: <http://friktionerfriction.wordpress.com/questions-to-andre-stitt/>

DADA JÁNOS, FLORANCE FLUX : TERRORRELHÁRÍTÁS

MI TERRORRELHÁRÍTÓK MINDENFAJTA TERRORT ELHÁRÍTUNK
MAGUNKTÓL ÉS MÁSOKTÓL.

A TERROR ELHÁRÍTHATÓ !
A TERROR BŰN!
AZ ÚJRAHASZNOSÍTOTT TERROR HATVÁNYOZOTT BŰN !

ELUTASÍTUNK MINDENFÉLE FAJTA TERRORT BELEÉRTVE AZ ÖNMAGÁT ELHÁRÍTÓ ESZKÖZKÉNT
FELMUTATÓ TERRORT! IS !
A PIACOKON ROBBANTGATÁS CSAK A JÉGHEGY CSÚCSA !
AZ EMBERI TERROR SKÁLÁJA VÉGTELEN,
A VASÁRNAPI FLEXELÉS IS TERROR!

A TERRORRELHÁRÍTÁS NEM REMÉNYTELEN!

ELUTASÍTJUK A FARKASOK TERRORJÁT A BÁRÁNYOK FELETT !
ELUTASÍTJUK A BŰN TERRORJÁT !
ELUTASÍTJUK A HAZUGSÁG TERRORJÁT !

A TERRORRELHÁRÍTÁS NEM REMÉNYTELEN!

ELUTASÍTJUK EGY KÖZÖSSÉG TERRORJÁT EGY MÁSIK KÖZÖSSÉG FELETT !
ELUTASÍTJUK EGY SZEMÉLY TERRORJÁT EGY MÁSIK SZEMÉLY FELETT !
ELUTASÍTJUK EGY NÉZET TERRORJÁT MÁS NÉZETEK FELETT !
ELUTASÍTJUK EGY SZEMLÉLET TERRORJÁT MÁS SZEMLÉLETEK FELETT !

ELUTASÍTJUK A KÖLCSONÖSSÉG HIÁNYÁNAK TERRORJÁT!

A TERRORRELHÁRÍTÁS NEM REMÉNYTELEN!

ELUTASÍTJUK A VÉLEMÉNYTERRORT MINT OLYAT!
ÜGYSZINTÉN AZ ÍZLÉSTERRORT SEM FOGADJUK EL!
ELUTASÍTJUK SZAVAK TILALMÁNAK TERRORJÁT!
EZ UTÓBBI RÖHÖGÉSRE KÉSZTET,
(DE EZ NEM ENYHÍTŐ KÖRÜLMÉNY!)
A MELLÉBESZÉLÉS TERRORJÁT IS ELUTASÍTJUK.

A TERRORRELHÁRÍTÁS NEM REMÉNYTELEN!

A TERROR NEM MEGSEMISÍTHETŐ MERT MÉG AZ EMBER ELEMÍ RÉSZE
ÉS SZÜKSÉGLETE, DE ELHÁRÍTHATÓ.
A TERROR NEM VÉSZ EL CSAK ÁTALAKUL!

A TERROR MEGFOGHATÓ: EGYÉNTŐL ERED ÉS EGYÉNIÉIG ÉR.
A TERROR MEGFOGHATÓ: EMBERTŐL ERED ÉS EMBERIG ÉR.
KÉSZÜLÉKÜNK ELHÁRÍTTJA A TERRORT, SZEPARÁLJA ÉS TÁROLJA.
TISZTÁBAN VAGYUNK AZ ÚJRAHASZNOSÍTÁS VESZÉLYEIVEL,
ÉS ELUTASÍTUNK MINDEN ILYEN SZÁNDÉKOT.

AZ ELUTASÍTÁS ÉS AZ ELHÁRÍTÁS KÉZ A KÉZBEN JÁRNAK
ÉS EGYÜTT RÚGJÁK SEGGBE A TERRORT.

A TERRORRELHÁRÍTÁS NEM REMÉNYTELEN!

artAlom 8. élőművészeti fesztivál

2012.09.24-26. Eger, Kis Zsinagóga

Performansz előadók: Léway Jenő - Joó Irma, Bársony Júlia, 3T csoport (NSZK), Dénes Imre, Ladik Katalin, Szkárosi Endre, Sörös Zsolt, Szilágyi Rudolf, Vályi Péter, BMZ+TSZ, Szurcsik József, Kisérleti Pop-Performansz Csoport, Vágó Szabolcs, Sülyi Diána, Kovács István, GoBe Paletta. Kurátor: Szilágyi Rudolf

Első nap.

Léway Jenő és Joó Irma kis forgó asztal mellett ültek az elsötétített zsinagóga termének egyik sarkában. Az asztalon metronom. Több kamera vette akciójukat, a kameraképeket pedig 3 projektor vetítette rájuk illetve mögéjük. A nagyon szép, érzéki, kékes, egymásbajátszó képek kaleidoszkóp szerű hatását fokozta a sarok falainak derékszögű törése.

Újra és újra megpörgették az asztalt és a metronom kicsit szabálytalanul-szabályos kattogása mellett papírhengerekből falat/várat építettek az asztalkán. Egy-egy henger el- vagy áthelyezésekor papírcsíkokat ragasztottak egymás arcára, fejére. A majdnem 32 perces előadás végére felépült az ingatag "vár" és a papírcsíkok olyan hosszúak lettek hogy szinte összekötötték a két előadót. (kép a borítón)

Bársony Júlia akciója (26 perc) a tanító-tanítvány viszonyt és a saját lábra állás bekövetkező szükségességét példázta. Az egyes nézőket különböző hosszúságú zsineggel magához kötötte s így egyre nagyobb számú engedelmes követővel ment ide-oda a teremben újabbakat keresve. A performansz végén letette a nála lévő, egymással is összekötött (!) zsinórvégeket a földre és ezt mondta "követőinek": "Na, eddig tudtátok hogy merre kell menni, meg hogyan, most magatokra hagylak benneteket és járjatok magatok tovább"

A **3T Emberáldozás** című akciója (~16 perc) egy élőképek vetítésével kezdődött, a kitárt karral egymás mellett álló három T képe jelent meg a vásznon. Néhol kísérteties "sámán-ambient" (saját meghatározás) zene szól, s ők fehér ruhában, fehérre festett arccal lassan odamennek a vásznonhoz és beleállnak vetített videóképekbe. Kis idő múltán elkezdik bekenni az eleven képeket, mindenki a sajátját, (mint utóbb kiderül valamilyen gyúlékony anyaggal) és

végül meggyújtják. Az élő képmások kiégnek, ők átlépnek a kiégett formán és felénk fordulva ott állnak a sziluettekben mint fehérre meszelt holt lelkek. Fóliát vesznek elő, arcukról formát vesznek és azt beleakasztják a kiégett emberalakba. Végül minden elsötétül.

Fekete vászonnal borított asztal, 2 pohár, az asztal előtt falap, papír, kalapács, felcímkézett befőttesüvegek, vasvilla drótokkal, ezek az odakészített rekvizitumok vetítették előre **Dénes Imre Terrorelhárítás** című performanszát (~9 perc). Egyfajta táncos léptekkel bejön az előadó, kezében egy, a lépések ütemére himbált vesszőnyaláb, a vesszőnyaláb két végéből légycsapó áll ki és három szárított disznóbél lóg le róla. Körbejárja az előadóteret és a nyalábot leteszi az asztal elé. Felveszi a preparált vasvillát, szúrást imitál, és a villákra erősített huzalok segítségével valamit egy még

felcímkézetlen befőttesüvegbe vezet

vagy gyújt. Az asztalhoz megy, terroristamaszkot vesz fel és az előkészített papírt a fa lapra szegezi majd az asztalra teszi. A vesszőnyalábot is erre a szegre akasztja fel. Leül, megfogja a poharakat, ebben a pillanatban felhangzik Dada János és Florance Flux "Terrorelhárítás" című szövege. A szöveg alatt vizet önt egyik pohárból a másikba, oda s vissza. A visszatérő refréneknél: a terrorelhárítás nem reménytelen - a poharakat az asztalhoz csapja. Amikor vége a szövegnek, kis szünet után feláll műanyag "fénykarddal" háromszor a közönség felé csap majd a kardot a torkához téve valamint folyamatosan egy maga elé tartott

tükörbe nézve, önmaga körül pörögve kimegy.

Ezután a **Spiritus Noister** (Ladik Katalin, Szkárosi Endre, Sörös Zsolt) előadása következett mintegy 30 percben.

Sörös zenei bevezetése után, egymást váltva Szkárosi és Ladik hangművészete, költészete következett Sörös ezzel egyenrangú improvizatív zenei aláfestésével. Az utolsó tételben aztán mindhárman együtt.

Külön-külön és együtt többszörös határátlépés történt, hang - költészet - zene ezek kiszámítottan véletlenszerű együttállásában.

A fesztivál második és harmadik napján nem tudtam ott lenni, az akkor történekről beszámoló a következő cikkekben Holló Miklós tollából olvasható.

Alvaro Terrones

Bartolomé Ferrando

Acciones dispersas

2013.02.15-16

Espai Escénic de l'Escorxador.

Elx.Spain

II ENCONTRE INTERNACIONAL
DE PERFORMANCE I POESIA D'ACCIÓ

artAlom: performance-ünnep Egerben

Már nyolcadik alkalommal rendezik a hazai performance egyik legnagyobb ünnepét, az artAlom Fesztivált Egerben. Már az első napon a művészeti ágak közötti átjárás, testi és szellemi átlenyegülés, hangköltészet fogadta a nézőket.

Évek óta jól bevált helyszíne az élőművészeti akcióknak a Part Egyesület által működtetett Kis Zsinagóga Galéria, ahol a fesztivál története során olyan rangos művészek fordultak meg, mint Szkárosi Endre, felugossy László, Szirtes János, Szemző Tibor, Bukta Imre, Szurcsik József, BMZ.

Tömjén és metronóm

Nem először találkozunk a Joó Irma és Lévy Jenő kettős produkciójával a Kis Zsinagógában, gondoljunk a 2010-es „Sóhaj létrák” installáció megnyitójára. A két művész Arctorna című előadása most a nyolcadik artAlom Fesztivált indította a kortárs galériában, ahol a hagyományos kezdet mindig csúszik egy kicsit, de ezt a kultúrközeg cseppet sem bánja. Enyhe tömjénillat a levegőben, az összeverődött kíváncsi sokaság rátapasztja idegszálaikat az akcióra. A hótiszta, fénytel festett káprázatban egymást groteszk alakokká formáló művészek jó messzire taszítják a világot a harmóniától. A kellemes szabálytalanságban kattogó metronóm végtelen, idegtépő zakatolása szétzúzza az időt, s az új közegből bújik elő és távozik el Joó Irma és Lévy Jenő új arculata is.

Nem volt idő bámészkodni, hiszen életvezetési leckével érkezett Bársony Júlia a fesztiválra. Az Élőkép Társulat alapítója, a Moholy-Nagy Művészeti Egyetem előadója Behálózva című akciójában egy zsineggel kötötte magához az embereket, akikkel közben átformálták a tér csoportdinamikáját. Az öntudatlan átrendeződésben csak Nagy T. Katalin tanárnő maradt a helyén.

Létállapot akcióversekkel

A 3T csoport (NSZK) is visszatérő vendége a Kis Zsinagógának, emlékezetes előadásukban a mennyezetről szálltak a földre egykor, ezúttal emberáldozatot mutattak be tűzzel, átlépve saját lényegükön és testükön.

Dénes Imre Terrorelhárítás címmel demonstrálta a felszín alatti és ránk nehezedő nyomás hatalmát. A kétélű téma statikus brutalitása középpontjában, még ha előadó is, ott kapaszkodik az ember.

A hangköltészet muzikális környezeti megnyilvánulásában nagy tapasztalatra szert tett Spiritus Noister akusztikai formáció olyan neveket takar, mint a hazai avantgárd mozgalom jeles

figurája, a költő, műfordító, performer Szkárosi Endre, a képzelet élő nyelvi erejével munkálkodó költőnő, Ladik Katalin és Sörös Zsolt zeneszerző, vizuális költő, aki írásaiban az anarchia jelenségével is több irányból foglalkozik behatóan.

Az 1994 óta működő formáció hangköltészete a nyelvi kifejezésforma nem köznapi megnyilvánulási lehetőségeit feszegeti. A két költő akciójában a nyelv érzelmi, tudati és hangai hatásként átéléssé, előadássá válik, melyhez különleges zenei elemeket, effektusokat, zajokat, zörejeket alkalmazó elektronikus akusztikai környezetet kínál Sörös Zsolt hegedűvel és mindenféle kütyűkkel. A nyelvi szobrászkodás produktumai között elhangzott a Fehérlófia telefonhívásai experimentális hangműve is.

Holló Miklós

A szerző engedélyével.

Forrás:
<http://egriugyek.hu/hirek/helyihirek/1096-artalom-performance-uennep-egerben.html>

>> | <<

2 performansz >< 1 kiállítás (---> 23. oldal)

Szombathy Bálint kiállítást megnyitó performansza

Zenés megtisztulás az artAlom Fesztiválon

A megtisztulás jegyében telt artAlom Fesztivál második napja. Az őselemek mellett a zene hozta lázba leginkább a fesztiválozókat a Kis Zsinagógában és a Glob Klubban. Lehet, hogy a városban, a kulturális területen sokan nem vesznek tudomást róla, de éppen a napokban zajlik a 8. artAlom Élőművészeti Fesztivál Egerben, mely a képzőművészek, kísérleti zenével foglalkozó alkotók jelentős személyiségeit mozgatja meg.

Megtisztító tűz, magyar föld

A fesztivál első éjszakáját szerencsésen túlélők nem fogyatkoztak meg keddre, inkább gyarapodott a kíváncsi műélvezők tábora a Kis Zsinagógában, ahol divatba jöttek a női combok. A programot ezúttal a házigazda Szilágyi Rudi indította tűzzel tisztulva, s az új korszakot (talán az épületre is gondolt), szilvafa ültetéssel pecsételte meg. Vissza a természethez, semmi nem ok nélkül való, mert földből jó az élet. Új inggel is innen érdemes elkápráztatni az akciót a kerítés mögül elmélyülten bámulókat. Az udvaron nem sok hely maradt a kerékpároknek sem, s minden talpalatnyi területet birtokba vett a közönség. Fotó: Holló Miklós

A reményteljes megtisztulást követően, az egri művészeti életet aktivizáló Vályi Péter igazi magyar földet kínált eladásra a különös vásárban. Akciója egyúttal esélyt ad arra, hogy az emberek kivásárolják a talajt a saját lábuk alól. A standon egy, négy vagy akár hat grammos kiszerezésben is megvásárolható a 100%-os minőségi és minősíthetetlen magyar termőföld minden megyéből, származási helyük szerint. Akik vettek, tettek azért, hogy a magyar föld, újra magyar zsebben legyen. A földvásárláshoz elengedhetetlen szerződéseket a helyszínen azonnal kiállították.

Az élet vízének hangjai

A víz mint elem, mint az élet elengedhetetlen alkotója került idén az extrém munkáiról ismert sámán BMZ, azaz Baji Miklós Zoltán munkájának középpontjába. Az intermediális művész társával TSZ-szel a víz fontosságáról meditatív akciójával mesélt. Tibeti edényeket megszólaltatva hangokat rezgéseket,

energiákat közvetített a víz hullámaival. A résztvevők víz által, érintésével, hangjaival tisztultak meg. BMZ az evilági fizikai téren túlra mutató performanszait emberi célok szolgálatába állítva, korábban betegen is segített.

BMZ Fotó: Holló Miklós

A tárgyakhoz való különös viszonyt kutató Szurcsik József, az Eszterházy Károly Főiskola Vizuális Művészeti Tanszékének tanára a közönség „színpad” közreműködésével, a hatalom, a rend ellen a porból emelte magasba a „nemzeti színű” fehér zászlót, méghozzá a levegőbe. A társadalom, a környezet és egyén viszonyát boncolgató művész kohászólókékből emberré alakulva ezzel be is zárta az elemek körét, ám nem állt meg ezen a ponton. A történetbe lassan beszívargó szaxofonokkal a produkció az Első Benedek zenekar koncertjévé változott és zárta a szeánszt.

A kortárs képzőművészek baráti körében elhíresült experimentális jazz, rock, blues zenével kacérkodó formációban Szurcsik tanár úr a basszusgitárt ragadta magához. A free és repetitív motívumokkal megtűzdelt nagylélegzetű darabokban minden hangszer kihasználtnak a zenészek, s a nagyívű kompozíciókban, melyekben mind a két fúvós mind a két gitár vezető szerepet kap, egyszerre jelentek meg az elemek.

Lányok a tetőn

A Kis Zsinagóga közegét elhagyva még tartogatott egyet s mást a fesztivál gazdag programja kedd estére. Az 38 után Egerben is jó látni a Grabancot, ahogy pesti srácok az utolsó napjait élő Glob Klubban dorombbal, szaxofonnal és némi elektronikával lábba hozzák az egri lányokat. A csajok közül néhányan a pult fölötti tetőre menekültek, onnan élvezték az éjszaka zenéit, amelyek sorában balassagyarmati derTanz dob, basszus, ének triója, majd a hazai és nemzetközi együttműködések sokaságában jeleskedő, punk, hardcore, metal színtérről is ismert Pándi Balázs szította a hangulatot.

Holló Miklós

A szerző engedélyével.

Forrás:
<http://www.egriugyek.hu/eger-ugye/1099-zenes-megtisztulas-az-artalom-fesztivalon.html>

A végső szétbomlás - artAlom Fesztivál

Visszajáró lelkek adtak egymásnak randevút az Artalom Fesztivál harmadik, záró napján, amelyen leginkább a művészet katarzisa utáni állapot, valamifajta lebomlás gondolata köré lehetett társítani az előadásokat.

A közönség szerda délután ismét birtokba vette a Kis Zsinagógát, az élők művészet hívei láthatóan otthonosan érzik magukat a galériában. Nem csoda, hisz a nyolc év alatt a fesztivál, a performansz műfaja és a hely teljesen összeforrt, szinte minden előadáshoz átöltözik egy kicsit az épület. Kísérleti Pop Performansz Csoport, Kovács István, Vágó Szabolcs, Sülyi Diána és a Gobe Társulat igen jól ismertek egri berkekben, évek óta szereplői a fesztiválnak. Éppen ezért a kitartó műélvező folyamatot, változást, fejlődést, vagy akár tematikát is megfigyelhet művészi természetükben.

Leszámolás a művészettel

A divatbemutató kifutóján pózoló két lány meggyőző mozgása erőteljesen sejteti a nemiség szándékát. A Kísérleti Pop Performansz Csoport mécsesek lángjánál hadat üzen a lelki pózoknak, hősi gesztussá emeli az emésztő tüzet. Nincs köztes megoldás: vagy, vagy. A vakmerőséghez férfitáncból merít – „Visszaút nincs, a félelmet leszarjuk.” Ehhez Latinovits alakítása kellett, bár Jókai romantikája nem feltétlen csapódik bele a mai hevületbe. Vágó Szabolcs rövid akciója leszámol a művészettel. Kényelmes fotelból lövöldözött csúzlival saját gipszképeire, az éppen maradtak – korábban éppen itt kiállítottak – a padlón törtek darabokra.

Fotó: Holló Miklós

Eljött a végzet ideje. Sülyi Diána aki Mélyben című installációjával kavart levegőt tavaly a helyszínen, ezúttal eltemetkezett. A fehér sírhantra fekete szemfedő került, majd végül az állandó motívum, a szív kapott helyet a kompozícióban. Emlék az élet, lüktetett valaha.

A létezés csupasz teste

Kovács István a lélegzet inspirálta, mélyből felmerült, semmibe tartó lét ideiglenes állapotát formázta meg tisztán, lemeztelenített testtel és tudattal lépve át a kapukat.

Ágyékból fakadó tűz az elmében alszik ki. A tűzből fogant élet kibontakozásának környezetéhez előszeretettel használ fóliákat a művész, s partraszálláshoz is következetes díszlet sokszor lényegül át. A lélegzet mozgatja tovább a létet a nagyítóval vizsgált világban. Lélegzet irányítja a mozgást kifelé, majd lélegzetből lobban láng a fólia burokokban is, hogy a lét kitörjön a magasba. A lélegzet fogytával hajlik elmúlásba a lét, a lélek szárnyal tovább.

Fotó: Holló Miklós

Évek óta visszatérő vendég, s egyben a fesztivál zárószáma Góbi Rita Társulata, mely 2006 óta van jelen performance, színház világában. A kortárs tánc művelői mindig extrém közeget teremtenek a Kis Zsinagóga falai között, összművészeti produkcióik a zenét, mozgást, képzőművészetet, színházat gyúrnak egybe dramatikus megnyilvánulássá. A Gobe Paletta expresszív törekvése extravagáns jelmezekkel, impozáns karakterekkel az élő, organikus formák kibomlásának meséjét hozta el. A mozgáskompozícióban a képlékeny egység dinamikus elemekre szakadt, hogy aztán a zene hangjaival újra egyesüljenek az állandóan egymásba olvadni és kiszakadni vágyók. Szédítő organizmus a lét: kiárad, átformálódik, egyesül, bekebelez, kitaszít. A szépség brutalitása, a vágy kizárhatatlanságának vad áramlása átgyúrja a formákat. A tánc a jelbeszéd lehetőségeit kiaknázva mesél a szerelem, a nemzőerő, az örület bennünk rejlő energiáiról.

Széthulló világ,

avagy a művészet utáni csend hangokkal való kitöltése. Mindez a kitarató fesztiválozókat sem riasztotta, sőt egyenesen a Glob Klub-ba csábította, hogy még utoljára különös hangokkal és képekkel andalogjanak olyan előadókon, mint a Prell, a ParaNoiz, Szilágyi Rudi. A fesztivált záró „non music” produkciók persze most sem kímélték a füleket, Kopasz Tamás és Szilágyi Rudi hangzuhataga az erős idegzetűek türelmét is próbára tette, de izgalmaival az elektronik, jazz, rock hullámokon ringatózó ParaNoiz sem maradt el, ahogyan Prell elektronikus effektusainak felszabadító élménye sem.

Holló Miklós

A szerző engedélyével.

Forrás: <http://egriugyek.hu/eger-ugye/1100-a-vegs-szetbomas-artalom-fesztival.html>

2 performansz >< 1 kiállítás - MMG 2011

2011.09.28-án nyílt meg a Magyar Műhely Galériában Kovács István performansz dokumentációs kiállítása. Fotók, néhány installáció és egy előadandó performansz a kiállító által előre elkészített helyszíne várta a megnyitóra érkezőket.

A természettel szoros lelki és fizikai (munka, lakóhely) kapcsolatban élő performer munkássága hűen tükrözi ezt a viszonyt, és felmutatja a természettől elszakadt, gyökerét vesztett ember tévelygő kísérleteit is a visszatalálásra, egy valaha volt vagy remélt őstudás, egy áhított viszonyulás megtalálására, mely valamennyire mindenképpen támaszt jelentene a világban, és az emberi kapcsolatokban.

Meglepetésre, maga a kiállításmegnyitő is egy performansz volt. **Szombathy Bálint** sámfákat kötözött a cipője talpára, kezébe is egy-egy sámfát vett és négykézlábra ereszkedve elkezdte bejárni a kiállítás terét. Az eredetileg, közvetve járást kiszolgáló eszköz, itt éppen a megszokott járást tette lehetetlenné és az előadó egy természeti lény testtartásában, alázatosan a földközélel nézte az emberi műveket, vagyis inkább úgy mondom: érzekelte végig a kiállítást, fel-felnézve a fotókra és megszaglászva az installációkat. A megközelítésnek ez az alázatos, érzéki módja a gyerekekéhez volt hasonló akinél alapeleme a megismerésnek a tapintás, a szagolás esetleg megkóstolás és ezt az elemi attitűdöt lehet az állatoknál is megfigyelni. A testtartás az installációkhoz való viszonyt is megváltoztatta, a szokványos néző elkülönült, távolságtartó pozíciója szertefoszlott és a performer az installáció szintjén annak közvetlen erőterében találkozott az alkotásokkal, velük némiképp egyenrangúan. Lehet, hogy követhettük volna ebben?

(fotó a 18.oldalon)

Kovács István is egy performanszal (*Két világ között*) készült kiállításának megnyitójára. Áttetsző "mintha nem is lenne" fólianégyszög terében (börtönében?) feküdt egy felfüggesztett fóliaágyon, a elé/mögé vetített lángok képe előtt. Méceszt gyújtott s azt homlokára tette. Valamennyi nyugalom után, lassú majd egyre hevesebb mozgás, vergődésbe átforduló hanykolódás kezdődött. Egy ponton a méces leesett és kialudt, később a felfüggesztett "ágy" is leszakadt és a performer a földre zuhant. Ekkor mintegy nekidőlve-görögve körbejárta a neki adatott fóliateret, végül visszaért oda ahonnan elindult. Lefeküdt a lángok képe elé, ölébe fűrészpont öntött és meggyújtotta. Így feküdt ott lángoló, égő öllel a nagy láng képe alatt.

(lásd még: Szombathy Bálint: Léthelyzetek világok között. Új Művészet 2011/11)

**mindent
olyan
amilyen**

A következő szám várható megjelenése : 2013.ősz

© Dénes Imre

2013